

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 6. 8. 1993

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.2007 do: 4. 6.2007

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

171

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 6. júla 1993

o Policajnom zbore

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Úvodné ustanovenie

(1) Policajný zbor je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky.

(2) Činnosť Policajného zboru kontroluje Národná rada Slovenskej republiky a vláda.

(3) Policajný zbor sa vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

PRVÁ HLAVA

ÚLOHY, ORGANIZÁCIA A RIADENIE POLICAJNÉHO ZBORU

§ 2

Úlohy Policajného zboru

(1) Policajný zbor plní tieto úlohy:

- a) spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku,
- b) odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov,
- c) spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti,¹⁾
- d) vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch^{1a)} a skrátené vyšetrovanie o trestných činoch,^{1a)}
- e) vedie boj proti terorizmu a organizovanému zločinu,
- f) zaisťuje osobnú bezpečnosť prezidenta Slovenskej republiky, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, predsedu vlády Slovenskej republiky, predsedu Ústavného súdu

Slovenskej republiky, ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) a ďalších osôb určených zákonom^{1aa)} alebo vládou (ďalej len „určená osoba“),

- g) zaisťuje ochranu diplomatických misií a ďalších objektov určených zákonom^{1aa)} alebo vládou (ďalej len „určený objekt“) a spolupôsobí pri fyzickej ochrane jadrových zariadení,^{1b)}
- h) zabezpečuje ochranu štátnej hranice, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- i) spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku; ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,
- j) dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení,
- k) odhaľuje priestupky a zisťuje ich páchatelov, a ak tak ustanovuje osobitný zákon, priestupky aj objasňuje²⁾ a prejednáva,
- l) vykonáva pátranie po osobách a pátranie po veciach,
- m) poskytuje ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi,^{2a)}
- n) vykonáva kriminalisticko-expertíznu a znaleckú činnosť,
- o) spolupôsobí pri zabezpečovaní ochrany civilného letectva.^{2b)}

(2) Policajný zbor plní úlohy štátnej správy³⁾ a iné úlohy,⁴⁾ ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

(3) Policajný zbor plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej zákonom.

(4) Pri plnení úloh Policajný zbor používa technické prostriedky, dopravné prostriedky vrátane leteckých dopravných prostriedkov.

§ 3

Spolupráca Policajného zboru

Policajný zbor pri plnení svojich úloh spolupracuje s orgánmi verejnej moci, ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostnými zborními, ozbrojenými zborními, Slovenskou informačnou službou, s právnickými osobami a fyzickými osobami; s orgánmi územnej samosprávy spolupracuje najmä pri určovaní priorít prevencie kriminality, ochrany verejného poriadku a zamerania boja s kriminalitou.

Organizácia Policajného zboru

§ 4

(1) Policajný zbor sa člení na službu justičnej polície, službu kriminálnej polície, službu finančnej polície, službu poriadkovej polície, službu dopravnnej polície, službu ochrany objektov, službu cudzineckej polície, službu hraničnej polície, službu osobitného určenia, službu ochrany určených osôb a inšpekčnú službu; organizačnou súčasťou Policajného zboru je aj útvar kriminalisticko-expertíznych činností, ktorý vykonáva odbornú činnosť a znaleckú činnosť podľa osobitných predpisov.^{4a)}

(2) Služby Policajného zboru pôsobia v rámci útvarov Policajného zboru, ktoré zriaďuje a zrušuje minister; zároveň určuje náplň ich činností a vnútornú organizáciu. Útvary Policajného zboru sú organizované spravidla podľa organizácie súdov.⁵⁾

(3) Minister zriaďuje osobitné útvary s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky na odhaľovanie a vyšetrovanie trestných činov vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu podľa osobitného zákona.⁶⁾

§ 5

Celkové početné stavy Policajného zboru určuje vláda.

§ 6**Riadenie Policajného zboru**

(1) Policajný zbor je podriadený ministrovi.

(2) Služby Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a útvary Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a 2 riadi prezident Policajného zboru, ak minister neurčí inak

(3) Prezident Policajného zboru je zodpovedný za výkon svojej funkcie ministrovi. Prezidenta Policajného zboru vymenúva a odvoláva minister.

DRUHÁ HLAVA**VYŠETROVANIE A SKRÁTENÉ VYŠETROVANIE****§ 7**

(1) Vyšetrovatel vo vyšetrovaní a policajný orgán v skrátrenom vyšetrovaní sú vo veciach, ktoré vyšetrujú, procesne samostatní a sú viazaní iba ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a v rozsahu ustanovenom Trestným poriadkom aj pokynmi a príkazmi prokurátora a súdu.

(2) Vyšetrovatel vo vyšetrovaní a policajný orgán v skrátrenom vyšetrovaní sú vo veciach, ktoré vyšetrujú, oprávnení vyžadovať od služieb Policajného zboru v súlade so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vykonanie úkonov a opatrení nevyhnutných pre vyšetrovanie, ktoré vzhľadom na ich povahu nemôžu vykonať sami.

TRETIA HLAVA**POVINNOSTI, OPRAVNENIA A PROSTRIEDKY POLICAJTA A POLICAJNÉHO ZBORU****Prvý oddiel****Povinnosti policajta****§ 8**

(1) Pri vykonávaní služobnej činnosti je príslušník Policajného zboru (ďalej len „policajt“) povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou. Pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dodržiavať etický kódex policajta, ktorý vydá minister.

(2) Policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

(3) Služobnou činnosťou sa podľa odseku 1 rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

§ 9

(1) Policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný

trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt je aj v čase mimo služby povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok, ktorým je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok.

(3) Služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorom sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

§ 10

(1) Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

- a) jeho zdravotný stav a vplyv liekov alebo iných látok podstatne znižuje jeho schopnosť konať,
- b) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,
- c) tomu bráni dôležitý záujem služby,
- d) vzhľadom na konkrétnu situáciu nie je predpoklad, že zákrok bude úspešne vykonaný.

(2) Ak policajtovi vo vykonaní služobného zákroku bránia dôvody uvedené v odseku 1, vyrozumie o potrebe vykonať služobný zákrok najbližší útvar Policajného zboru.

§ 11

(1) Dôležitým záujmom služby podľa § 10 ods. 1 písm. c) sa rozumie, ak policajt vykonáva alebo zabezpečuje

- a) bezprostredné sledovanie páchatel'a trestnej činnosti,
- b) operatívno-pátraciu činnosť alebo používa informačno-technické prostriedky,
- c) služobný zákrok pod jednotným velením,
- d) bezpečnosť určených osôb, ochranu určených objektov alebo ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi alebo chránenému svedkovi podľa osobitného predpisu,
- e) šifrovú alebo kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania šifrovaných správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,
- f) leteckú činnosť,
- g) pyrotechnickú činnosť,
- h) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky než nevykonanie nového služobného zákroku alebo opatrenia nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh podľa odseku 1 je však policajt okrem policajta konajúceho podľa § 39a ods. 2 a 3 povinný vykonať služobný zákrok na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak je zrejme ohrozený

- a) život alebo hrozí závažná škoda na majetku,
- b) vyšší záujem, ako je ten, ktorý plní.

(3) Závažnou škodou podľa odseku 2 písm. a) sa rozumie taká škoda, ktorá je zrejme väčšia ako škoda, ktorá by vznikla nevykonaním služobného zákroku.

§ 12

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, ak to povaha a okolnosti dovoľujú,

použiť výzvu zodpovedajúcu zákroku.

(2) Ak to povaha služobného zákroku vyžaduje, pred výzvou použije slová „V mene zákona“.

Preukazovanie príslušnosti k Policajnému zboru

§ 13

(1) Policajt je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k Policajnému zboru, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku dovoľujú.

(2) Príslušnosť k Policajnému zboru preukazuje policajt

- a) služobnou rovnošatou s identifikačným číslom a pri výkone služobnej činnosti aj s menovkou policajta, ktorá obsahuje jeho meno a priezvisko, prípadne akademický^{7a)} titul policajta,
- b) služobným preukazom,
- c) odznakom služby kriminálnej polície, alebo finančnej polície, alebo
- d) ústnym vyhlásením „Polícia“ (ďalej len „ústne vyhlásenie“).

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje policajt svoju príslušnosť k Policajnému zboru iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou s identifikačným číslom a pri výkone služobnej činnosti aj s menovkou policajta, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície alebo finančnej polície. Služobnou rovnošatou s identifikačným číslom a pri výkone služobnej činnosti aj s menovkou policajta, služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície alebo finančnej polície sa policajt preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovoľia.

§ 14

(1) Policajt v služobnej rovnošate s identifikačným číslom a pri výkone služobnej činnosti aj s menovkou policajta preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru tiež služobným preukazom a podľa okolností tiež ústnym vyhlásením.

- a) pri vstupe do objektov, kde je vstup kontrolovaný oprávnenou osobou,
- b) ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(2) Policajt uvedený v odseku 1 sa nepreukazuje služobným preukazom

- a) ak zakročuje pod jednotným velením,
- b) pri ochrane určených objektov, objektov osobitného významu alebo iných strážených objektov (ďalej len „strážžený objekt“),
- c) pri služobnom zákroku proti osobe zrejme podnapitej, pristihnutej pri páchaní trestného činu alebo priestupku, ozbrojenej zbraňou, osobe, ktorá ušla z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby, osobe predvedenej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej, osobe, ktorá nedovolené prekročila štátnu hranicu.

(3) Policajt uvedený v odseku 1 nepoužíva na služobnej rovnošate s identifikačným číslom pri výkone služobnej činnosti menovku policajta,

- a) ak zakročuje pod jednotným velením podľa § 66,
- b) pri služobnom zákroku policajta v službe osobitného určenia podľa § 67 a 68 alebo v osobitných prípadoch pri použití ochrannej kukly policajtom podľa § 68a,
- c) ak je zaradený v pohotovostnom policajnom útvere okrem jeho určenia na výkon hliadkovej alebo obchádzkovej služby.

(4) Minister môže určiť z dôvodu nebezpečenstva ohrozenia života a zdravia policajta ďalšie služobné činnosti, pri ktorých policajt uvedený v odseku 1 nepoužíva na služobnej rovnošate s identifikačným číslom menovku.

(5) Zbraňou podľa odseku 2 písm. c) sa rozumie čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.

§ 15

(1) Policajt v občianskom odevu povinne preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru pred začatím služobného zákroku ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície, alebo finančnej polície.

(2) V prípadoch uvedených v § 14 ods. 2 policajt v občianskom odevu preukazuje príslušnosť k Policajnému zboru iba ústnym vyhlásením; služobným preukazom alebo odznakom služby kriminálnej polície alebo finančnej polície len v prípade, keď to okolnosti a podmienky služobného zákroku dovoľujú.

§ 16

Policajt pri preukazovaní príslušnosti k Policajnému zboru nesmie služobný preukaz alebo odznak služby kriminálnej polície alebo finančnej polície vydať z rúk; na požiadanie dá iba na nahliadnutie ich prednú stranu.

Druhý oddiel Oprávnenia policajta

§ 17

Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Policajt je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie priestupku alebo správneho deliktu a na zistenie jeho páchatela, ako aj na vypátranie hľadaných alebo nezvestných osôb a vecí. V prípade potreby je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar Policajného zboru na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia alebo, ak ide o objasňovanie priestupku, na spísanie záznamu alebo zápisnice do správy o výsledku objasňovania priestupku.

(2) Ak osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhoví, môže ju policajt predviesť na útvar Policajného zboru za účelom podania vysvetlenia. O predvedení spíše policajt úradný záznam.

(3) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť s osobou spísaná ihneď po jej predvedení.

(4) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe⁸⁾ spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania, a ak ide o priestupok, nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo osoba, ktorá by ním porušila spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

(5) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, a nebola od tejto povinnosti oslobodená.

(6) Policajt je povinný poučiť osobu o možnosti odmietnuť vysvetlenie podľa odsekov 4 a 5.

(7) Policajt je povinný predvedenú osobu odovzdať orgánom činným v trestnom konaní alebo

inému príslušnému orgánu, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie, inak musí osobu ihneď prepustiť, čo vyznačí v úradnom zázname o predvedení.

(8) Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje Policajný zbor. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(9) Nárok na náhradu podľa odseku 8 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; oprávnenú osobu o tom treba poučiť.

§ 17a

Oprávnenie požadovať informácie

Policajt je oprávnený požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočnosti dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie jeho páchatela.

§ 17b

Oprávnenie na predvedenie osoby na základe dožiadania

(1) Policajt je oprávnený predviesť osobu na základe dožiadania súdu, orgánu činného v trestnom konaní, správneho orgánu alebo iného orgánu podľa osobitných predpisov.^{8a)}

(2) O predvedení policajt spíše úradný záznam, v ktorom uvedie osobné údaje podľa § 76a ods. 8, dôvod predvedenia, ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého bola osoba predvedená, a čas obmedzenia osobnej slobody predvedenej osoby. Prevzatie predvedenej osoby s uvedením miesta a času potvrdí dožadujúci orgán na úradnom zázname.

§ 18

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti⁹⁾.

(2) Namiesto dokladu totožnosti podľa odseku 1 môže osoba predložiť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády,
- c) služobný preukaz sudcu,
- d) služobný preukaz prokurátora,
- e) služobný preukaz príslušníka ozbrojeného zboru,
- f) potvrdenie o odovzdaní, strate alebo odcudzení občianskeho preukazu.

(3) Ak vyzvaná osoba odmietne preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2, policajt je oprávnený takúto osobu predviesť na útvar Policajného zboru za účelom zistenia jej totožnosti.

(4) Ak vyzvaná osoba nemôže preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2 a ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti nemôže hodnoverne preukázať svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu bydliska, policajt je oprávnený postupovať podľa odseku 3. Hodnovernosť preukázania mena a priezviska, dátumu narodenia a adresy bydliska posudzuje policajt podľa dôvodu zisťovania totožnosti osoby.

(5) Policajt je povinný odovzdať predvedenú osobu orgánom činným v trestnom konaní, inému príslušnému orgánu alebo príslušnému zariadeniu, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie, inak osobu ihneď prepustí.

(6) Ak ide o osobu vyhlásenú za nezvestnú, policajt o jej nájdení vyrozumie toho, kto nezvestnosť tejto osoby oznámil. Ak táto osoba nie je plnoletá, odovzdá ju zákonnému zástupcovi alebo príslušnému orgánu alebo príslušnému zariadeniu; ak ide o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, odovzdá túto osobu jej zákonnému zástupcovi alebo príslušnému zariadeniu, a ak ide o osobu duševne chorú, odovzdá ju príslušnému zariadeniu.

(7) Ak policajt nezistí totožnosť osoby do 24 hodín od jej predvedenia, je povinný túto osobu prepustiť.

(8) O predvedení a odovzdaní osoby napíše policajt úradný záznam.

§ 19

Oprávnenie na zaistenie osoby

(1) Policajt je oprávnený zaistiť osobu,

- a) ktorá svojim konaním bezprostredne ohrozuje svoj život alebo svoje zdravie alebo život a zdravie iných osôb alebo majetok,
- b) pristihnutú pri páchaní priestupku, ak je dôvodná obava, že v ňom bude pokračovať, alebo ak je to nevyhnutne potrebné na riadne zistenie alebo objasnenie vecí,
- c) ktorá sa pokúsila o útek pri predvedení podľa § 17 alebo § 18, a dôvodná obava z jej úteku trvá,
- d) ktorá na útvare Policajného zboru uráža policajta alebo inú osobu alebo sa správa inak agresívne,
- e) na ktorú bolo vyhlásené medzinárodné policajné pátranie,

(2) Útvar Policajného zboru, ktorý prevzal od policajta zaistenú osobu, bezodkladne vydá o zaistení osoby rozhodnutie, v ktorom uvedie dôvod, pre ktorý bola osoba zaistená, a bez zbytočných prieťahov ho odovzdá zaistenej osobe. Proti rozhodnutiu o zaistení osoby môže zaistená osoba podať odvolanie. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(3) Na konanie a rozhodovanie o zaistenej osobe sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁰⁾

(4) Policajt je povinný odovzdať zaistenú osobu orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak po vykonaní úkonov zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie.

(5) Ak policajt neodovzdá osobu orgánom činným v trestnom konaní, alebo inému príslušnému orgánu, musí osobu ihneď prepustiť. Zaistenie osoby z dôvodov uvedených v odseku 1 nesmie trvať viac ako 24 hodín od obmedzenia osobnej slobody.

(6) Osobe zaistenej podľa odseku 1 sa umožní bez zbytočného odkladu na jej požiadanie vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb⁸⁾ a požiadať advokáta o poskytnutie právnej pomoci. Ak ide o vojaka, policajt vyrozumie najbližší vojenský útvar, a ak ide o osobu, ktorá nie je plnoletá, zákonného zástupcu tejto osoby.

(7) O odovzdaní osoby policajt bezodkladne napíše úradný záznam.

§ 20

Oprávnenie použiť služobného psa na pachové práce

(1) Policajt je pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona oprávnený použiť služobného psa na pachové práce najmä pri sledovaní stopy osoby, vyhľadávaní osôb a vecí a identifikácii osôb a vecí.

(2) Odoberanie pachovej stopy z osoby možno vykonať, len ak ide o osobu, ktorá je podozrivá zo

spáchania trestného činu.

(3) Policajt je pri používaní služobného psa na pachové práce povinný postupovať tak, aby osobe nebola spôsobená ujma na zdraví, nebola ponižovaná jej ľudská dôstojnosť a boli dodržané základné hygienické pravidlá.

§ 20a

Oprávnenie na snímanie identifikačných znakov

(1) Policajt je oprávnený osobe predvedenej podľa § 18 ods. 3 a 4, ak na základe oznámených údajov ani v evidencii obyvateľov nemožno zistiť jej totožnosť, osobe zaistenej podľa § 19 ods. 1 a 2, osobe zadržanej, osobe zatknutej, osobe obvinenej zo spáchania trestného činu, osobe nájdennej alebo vypátranej odobrať daktyloskopické odtlačky, zisťovať telesné znaky, vykonať meranie tela, vyhotoviť obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odobrať vzorky biologických materiálov. Policajt je oprávnený snímať identifikačné znaky aj cudzincovi, ktorý neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky alebo sa na území Slovenskej republiky neoprávnene zdržiava, alebo proti ktorému sa začalo konanie o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky.

(2) Zisťovanie telesných znakov a meranie tela podľa odseku 1 vykonáva policajt rovnakého pohlavia alebo na jeho písomnú žiadosť odborne spôsobilý zdravotnícky pracovník; odber krvi a odber vzoriek biologických materiálov z intímnych častí ľudského tela vykonáva na základe písomnej žiadosti policajta len odborne spôsobilý zdravotnícky pracovník. Odber vzoriek biologických materiálov sa vykonáva spôsobom, ktorý nesmie ohroziť zdravie osoby.

§ 21

Oprávnenie zaistiť vec

(1) Policajt je oprávnený zaistiť na vykonanie potrebných úkonov vec, ak má podozrenie, že tá súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku a jej zaistenie je potrebné na zistenie skutkového stavu veci alebo na rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, alebo na rozhodnutie orgánu v konaní o priestupku. Policajt vydá osobe, ktorej bola vec zaistená, potvrdenie o zaistení veci s presným opisom veci, ktorý umožní zaistenú vec identifikovať. Zaistenie veci môže trvať najviac 90 dní.

(2) Ak sa vykonanými úkonmi potvrdí, že zaistená vec súvisí s trestným činom alebo s priestupkom, policajt je povinný zaistenú vec neodkladne odovzdať príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní alebo orgánu príslušnému na prejednanie priestupku. Ak je zaistenou vecou vozidlo, ktoré má neoprávnene pozmenený identifikátor vozidla, a vozidlo sa nedá identifikovať podľa skrytých identifikátorov, spracuje policajt návrh na jeho vyradenie z príslušnej evidencie.

(3) Ak pominuli dôvody na zaistenie veci podľa odseku 1, vec sa vráti osobe, ktorej bola zaistená. Prevzatie vrátenej veci potvrdí táto osoba svojím podpisom na úradnom zázname o vrátení veci.

(4) Ak sa vykonanými úkonmi zistí, že zaistená vec patrí inej osobe ako osobe, ktorej bola zaistená, útvár Policajného zboru túto inú osobu písomne vyzve v lehote najneskôr do 90 dní po zaistení veci, aby si vec prevzala. Táto osoba je povinná uhradiť útváru Policajného zboru nevyhnutné náklady pri prevzatí veci, ktoré vznikli v súvislosti s jej zaistením a úschovou.^{10a)}

(5) Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa nepoužijú, ak vecou je tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu.

(6) Ak si osoba, ktorej právo na vec je nepochybné, zaistenú vec neprevezme do jedného roka odo dňa zaistenia veci, útvár Policajného zboru odovzdá vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(7) Ak vlastník alebo iný oprávnený držiteľ zaistenej veci nie je známy (ďalej len „oprávnená

osoba“), útvar Policajného zboru vec odovzdá ministerstvu a vyhlási verejný opis veci. Vyhlásenie sa urobí najúčelnejším spôsobom na zistenie oprávnenej osoby, a to spolu s výzvou, aby sa oprávnená osoba prihlásila do jedného roka od zaistenia veci.

(8) V prípadoch uvedených v odsekoch 6 a 7 sa po uplynutí lehoty vec stáva majetkom štátu.

(9) Ministerstvo rozhodne, ktoré z vecí, ktoré sa stali majetkom štátu, využije pre potreby štátnej správy alebo Policajného zboru. Pre veci, ktoré nie sú využiteľné pre štátnu správu alebo Policajný zbor, ministerstvo určí právny subjekt, ktorý veci vydraží.¹¹⁾ V prípade neúspešnosti dražby vecí uvedených v odseku 7 a 8 právny subjekt určený ministerstvom zabezpečí ekologické zlikvidovanie vecí.

(10) Ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo ak si na zaistenú vec uplatní právo iná osoba, útvar Policajného zboru uloží zaistenú vec do úschovy a odkáže tieto osoby, aby si svoj nárok na zaistenú vec uplatnili v občianskoprávnom konaní.

(11) Ak ministerstvo alebo útvar Policajného zboru nemôže zabezpečiť úschovu zaistenej veci, zabezpečí ju prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva obdobnú podnikateľskú činnosť podľa osobitných predpisov.^{11a)}

(12) Na konanie a rozhodovanie o zaistenej veci sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁰⁾

§ 22

Oprávnenie odňať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či osoba, proti ktorej vykonáva služobný zákrok, nemá pri sebe zbraň (§ 14 ods. 3), a ak ju má, odňať ju.

(2) Policajt vykonávajúci službu pri ochrane strážených objektov má oprávnenia podľa odseku 1 aj voči osobe, ktorá vstupuje do týchto objektov alebo z nich odchádza. Za tým účelom je policajt oprávnený vyzvať osobu, aby sa podrobila kontrole batožiny, kontrole motorového alebo iného vozidla, prípadne pri vstupe do stráženého objektu alebo pri odchode z neho prešla zariadením na zisťovanie predmetov.

(3) Zbraň odňatú podľa odsekov 1 a 2 je policajt povinný vrátiť po skončení služobného zákroku alebo pri odchode osoby zo stráženého objektu. Ak zákonné dôvody nedovoľujú odňatú zbraň vrátiť, policajt vydá osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 23

Oprávnenie na zastavovanie a prehliadku dopravného prostriedku

(1) Pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený dávať pokyny na zastavenie dopravného prostriedku.

(2) Policajt je oprávnený vykonať prehliadku dopravného prostriedku,

- a) ak je podozrenie, že používaním dopravného prostriedku, na dopravnom prostriedku alebo v súvislosti s dopravným prostriedkom bol spáchaný trestný čin,
- b) pri pátraní po hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušninách, omamných a psychotropných látkach a jedoch a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou.

§ 24**Oprávnenie pri zaistovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy**

(1) Pri zaistovaní bezpečnosti civilnej leteckej dopravy pred teroristickými útokmi policajt je oprávnený vykonať prehliadku lietadla, ako aj prehliadku osôb a batožiny, aby zistil, či osoby neprepravujú veci, ktoré by mohli byť použité na teroristický útok.

(2) Vecou podľa odseku 1 sa rozumie najmä strelná, bodná, sečná zbraň, výbušnina, výbušný predmet alebo žieravina.

§ 25**Oprávnenie pri zaistovaní bezpečnosti určených osôb**

(1) V súvislosti so zaistovaním bezpečnosti určených osôb, ohrozených svedkov a chránených svedkov je policajt oprávnený vykonať prehliadku osôb, batožiny, vecí, dopravných prostriedkov a objektov nachádzajúcich sa v priestore, z ktorého by bolo možné ohroziť bezpečnosť určených osôb, ohrozených svedkov alebo chránených svedkov.

(2) Policajt je oprávnený vykonať prehliadku osôb iba vtedy, ak tieto osoby na jeho výzvu uvedený priestor ihneď neopustia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Prehliadka osôb, batožiny, vecí, dopravných prostriedkov a objektov nesmie sledovať iný záujem než zaistenie bezpečnosti určených osôb, ohrozených svedkov a chránených svedkov.

§ 25a**Oprávnenie zakázať sprístupňovanie, poskytovanie a zverejňovanie osobných údajov určených osôb**

(1) Policajt služby ochrany určených osôb je oprávnený zakázať sprístupňovanie, poskytovanie a zverejňovanie osobných údajov^{11b)} určených osôb a ich blízkych osôb z informačných systémov prevádzkovateľov a sprostredkovateľov,^{11ba)} ktorí spracúvajú^{11bb)} osobné údaje podľa osobitného predpisu.^{11bc)}

(2) Ak je potrebné na základe osobitného zákona^{11bd)} sprístupniť, poskytnúť alebo zverejniť osobné údaje osôb podľa odseku 1, je prevádzkovateľ a sprostredkovateľ informačného systému povinný to vopred prerokovať so službou ochrany určených osôb.

§ 26**Oprávnenie pri zabezpečovaní ochrany štátnej hranice**

(1) Pri zabezpečovaní ochrany štátnej hranice policajt je oprávnený vykonávať kontrolu cestovných dokladov osôb prekračujúcich štátnu hranicu.

(2) V prípade podozrenia zo spáchania trestného činu osobou prekračujúcou štátnu hranicu je policajt oprávnený vykonať prehliadku osoby, batožiny a dopravného prostriedku. Také isté oprávnenie má policajt aj v prípade podozrenia zo spáchania priestupku súvisiaceho s prekročením štátnej hranice, priestupku na úseku cestovania do zahraničia a na úseku pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

§ 27**Oprávnenie zakázať vstup na určené miesto alebo prikázať zotrvanie na určenom mieste**

Ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných osôb, policajt je oprávnený každému prikázať, aby

- a) v nevyhnutne potrebnom čase nevstupoval na určené miesto, ani sa na ňom nezdržoval,
- b) na nevyhnutne potrebný čas zotrval na určenom mieste.

§ 28

Oprávnenie uzatvoriť verejne prístupné miesta

(1) Pri pátraní po páchateloch úmyselných trestných činov, hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušnínach, omamných a psychotropných látkach a jedoch alebo po veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti, prípadne súvisiacich s trestnou činnosťou, sú policajti oprávnení uzatvoriť verejne prístupné miesta a vykonať ich prehliadku s cieľom zistiť, či sa uvedené osoby alebo veci v nich nenachádzajú.

(2) Policajti je oprávnený presvedčiť sa, či osoba, ktorá sa nachádza na verejne prístupnom mieste uzatvorenom podľa odseku 1, nemá pri sebe zbraň (§ 14 ods. 3), a ak ju má, odňať ju. Ak po skončení uzatvorenia verejne prístupného miesta nedovoľujú zákonné dôvody zbraň vrátiť, policajti vydá osobe potvrdenie o odňatí zbrane.

§ 29

Oprávnenie otvoriť byt

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda (§ 11 ods. 3) na majetku a vec neznesie odklad alebo ak sa v byte alebo v inom uzavretom priestore (ďalej len „byt“) zdržuje páchatel úmyselného trestného činu a nerešpektuje výzvy polície na jeho opustenie, policajti je oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doň a vykonať opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajti aj v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že sa v byte nachádza zomretá osoba.

(3) Na vykonanie oprávnenia podľa odseku 1 alebo 2 policajti zabezpečí prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak by mohlo dôjsť k ohrozeniu jej života alebo zdravia alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(4) Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 policajti okamžite vyrozumie nájomcu bytu alebo vlastníka užívajúceho byt a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať nájomca bytu, vlastník užívajúci byt alebo iná oprávnená osoba.

(5) Otvorením bytu sa nesmie sledovať iný účel, než je uvedený v odseku 1 alebo 2.

(6) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach napíše policajti úradný záznam.

§ 29a

Oprávnenie pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti

(1) Policajti služby finančnej polície a služby kriminálnej polície pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií alebo legalizácie príjmov z trestnej činnosti s predpokladanou značnou škodou alebo škodou veľkého rozsahu^{11e)} je oprávnený

- a) vstupovať do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta slúžiaceho na podnikanie, ako aj do dopravných prostriedkov používaných na podnikanie,^{11e)}
- b) vstupovať aj do obydľia, ak obydľie slúži na podnikanie,
- c) nazerať do evidencií, účtovných písomností, listín a iných dokladov, spisov a záznamov na technickom nosiči dát, robiť si z nich výpisky, poznámky a kópie, žiadať vydanie týchto vecí

alebo ich zaistiť podľa § 21. V prípade zaistenia vecí vydá potvrdenie o zaistenej veci dotknutej osobe a zamestnancovi správcu dane, ktorým je daňový úrad. Potvrdenie musí obsahovať presný súpis zaistených vecí, odtlačok úradnej pečiatky a podpisy oprávnených osôb.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije pri trestnom čine spáchanom v súvislosti s používaním colných predpisov alebo daňových predpisov v pôsobnosti colnej správy; to neplatí, ak je trestný čin páchaný v súbehu s iným trestným činom.

(3) Pri vykonávaní úkonov podľa odseku 1 je policajt služby finančnej polície a služby kriminálnej polície povinný umožniť prítomnosť dotknutých osôb.

(4) Pri odhaľovaní daňových únikov alebo nezákonných finančných operácií alebo legalizácie príjmov z trestnej činnosti a s nimi súvisiacich trestných činov a ich páchatelov podľa § 2 ods. 1 písm. b) a c) je policajt služby finančnej polície a služby kriminálnej polície oprávnený písomne žiadať od bánk a pobočiek zahraničných bánk správy, ktoré sa týkajú klientov bánk alebo pobočiek zahraničných bánk, aj keď sú predmetom bankového tajomstva.¹¹⁹⁾

(5) Policajti služby finančnej polície uplatňujú oprávnenia pri predchádzaní legalizácii a pri odhaľovaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa osobitného predpisu.¹¹⁸⁾

§ 30

Oprávnenie na používanie výbušnín a výbušných predmetov

Určený policajt je oprávnený v súvislosti so zaistovaním bezpečnosti osôb a ochrany majetku, najmä pri likvidácii nastražených výbušných systémov a pri likvidácii nálezu munície, používať výbušniny a výbušné predmety.

§ 31

Oprávnenie na držanie nebezpečných látok a zakázaných vecí

Určený policajt je oprávnený najmä na účely výučby, výcviku, skúšok, expertíznej činnosti alebo v súvislosti s plnením úloh uvedených v § 36 ods. 1 držať, skladovať a používať nebezpečné látky a zakázané veci. Takými látkami a vecami sa rozumejú najmä strelné alebo hromadne účinné zbrane, strelivo, výbušniny, výbušné predmety, omamné a psychotropné látky, mŕtvolné pachy, prekursori, jedy, jadrové a iné obdobné rádioaktívne materiály, pornografické diela, detské pornografické diela, falzifikáty peňazí, známok a cenných papierov.

§ 32

Oprávnenie pri objasňovaní priestupkov

(1) Policajt je pri objasňovaní priestupkov v prípadoch podľa osobitného predpisu¹²⁾ oprávnený vyžadovať lekárske vyšetrenie na zistenie požitého množstva alkoholu alebo inej užitej návykovej látky.

(2) Policajt je oprávnený vykonať ohliadku miesta priestupku, ohliadku vecí, ktorá môže súvisieť so spáchaním priestupku a v súvislosti s tým zisťovať a zaistiť stopy.

(3) Odber krvi osoby podozrivej zo spáchania priestupku sa musí vykonať, ak o to táto osoba požiada.

§ 34

Spoločné ustanovenie

Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku policajta alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovení § 17 až 33.

Tretí oddiel**Informačno-technické prostriedky a operatívno-pátracia činnosť****Informačno-technické prostriedky****§ 36**

Pri plnení úloh v boji proti terorizmu, v boji proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti¹⁾ pri odhaľovaní trestnej činnosti organizovanej v spojení s cudzinou a organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s nedovolenou výrobou, držaním a rozširovaním omamných a psychotropných látok, jedov, prekursorov a jadrových materiálov, s falšovaním a pozmeňovaním peňazí, známkov a cenných papierov, pri odhaľovaní iných obzvlášť závažných trestných činov,¹⁸⁾ pri poskytovaní ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi podľa osobitného predpisu,^{2a)} pri operatívnej ochrane legalizanta a agenta pri odhaľovaní daňových únikov a nezákonných finančných operácií, pri odhaľovaní úmyselných trestných činov podľa druhého a tretieho oddielu tretej hlavy druhej časti Trestného zákona, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej dva roky, alebo iných úmyselných trestných činov, ktorých stíhanie upravuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, a pri zisťovaní ich páchatelov a pátraní po nich je Policajný zbor oprávnený používať informačno-technické prostriedky. Ustanovenie predchádzajúcej vety sa nepoužije, ak ide o styk medzi obvineným a jeho obhajcom.

Operatívno-pátracia činnosť**§ 38a**

(1) Operatívno-pátracia činnosť je systém spravidla utajených, spravodajských opatrení vykonávaných Policajným zborom na účely predchádzania, zamedzovania, odhaľovania a dokumentovania trestnej činnosti a zisťovania jej páchatelov, zabezpečovania ochrany určených osôb a strážených objektov, technicky chránených objektov, zabezpečovania a poskytovania ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, ochrany štátnej hranice a vypátrania osôb a vecí.

(2) Operatívno-pátraciu činnosť vykonávajú na to určené služby Policajného zboru.

§ 39**Prostriedky operatívno-pátracej činnosti**

(1) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumejú sledovanie osôb a vecí, kontrolovaná dodávka^{18a)} kriminálne spravodajstvo, používanie krycích dokladov, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech Policajného zboru, objekty a miesta používané pod legendou a predstieraný prevod vecí.

(2) Policajný zbor je oprávnený používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti pri odhaľovaní úmyselných trestných činov a pri zisťovaní ich páchatelov, pri ochrane legalizanta a agenta, pri zabezpečovaní ochrany určených osôb, ochrany strážených objektov, ochrany štátnej hranice a v prípadoch uvedených v § 36; prostriedky operatívno-pátracej činnosti je Policajný zbor v súvislosti s činnosťou kriminálneho spravodajstva oprávnený používať pri vykonávaní bezpečnostnej previerky podľa osobitného predpisu.^{18ab)}

§ 39a**Kriminálne spravodajstvo, legalizant a agent**

(1) Kriminálnym spravodajstvom sa na účely tohto zákona rozumie činnosť, ktorou sa utajeným

spôsobom získavajú, sústreďujú a vyhodnocujú informácie o trestných činoch a ich páchateloch a vytvárajú sa podmienky na použitie agenta.

(2) Na plnenie úloh na úseku kriminálneho spravodajstva možno použiť policajta-legalizanta, ktorý koná pod trvalou legendou alebo dočasnou legendou.

(3) Policajt, ktorý koná pod trvalou legendou alebo dočasnou legendou, môže byť pri plnení úloh na úseku kriminálneho spravodajstva, za podmienok ustanovených v osobitnom predpise, použitý ako agent.

(4) Policajný zbor je pre kriminálne spravodajstvo oprávnený používať informačno-technické prostriedky pri vykonávaní bezpečnostných previerok podľa osobitného predpisu.^{18ab)}

§ 39b

Ochrana policajta

Ak je to pri plnení úloh kriminálneho spravodajstva a použití agenta na ochranu policajta nevyhnutné, na zakrytie jeho činnosti možno vytvoriť legendu^{18b)} a v súvislosti s tým v informačných systémoch Policajného zboru (§ 69), informačných systémoch štátnych orgánov a informačných systémoch orgánov samosprávy zaznamenávať a vyberať potrebné údaje; používať zvláštne spôsoby vykazovania údajov pri hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu vrátane devízového hospodárenia, pri priznávaní dane z príjmov, vykazovaní poisťného všeobecného zdravotného poistenia a poisťného na sociálne zabezpečenie a príspevku do poistenia v nezamestnanosti.

§ 39c

Osobitné finančné prostriedky

(1) Osobitné finančné prostriedky sú vyčlenené rozpočtové prostriedky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré Policajný zbor používa na hradenie výdavkov spojených s vykonávaním operatívno-pátracej činnosti, s vykonávaním kriminálneho spravodajstva, s používaním agenta a spojených s ochranou svedka.

(2) Používanie osobitných finančných prostriedkov a ich kontrolu upraví minister.

§ 40

Krycie doklady

(1) Krycimi dokladmi sa na účely tohto zákona rozumejú listiny a predmety slúžiace na utajenie skutočnej totožnosti policajta, svedka,^{18c)} chráneného svedka,^{2a)} agenta a osoby konajúcej v prospech Policajného zboru (§ 41). Na zakrytie činnosti policajta, svedka, chráneného svedka a agenta možno vytvoriť legendu a v súvislosti s tým v informačných systémoch Policajného zboru (§ 69), v informačných systémoch štátnych orgánov, v informačných systémoch verejnoprávných inštitúcií, v informačných systémoch orgánov samosprávy a v informačných systémoch iných právnických osôb alebo fyzických osôb podnikateľov zaznamenávať a vyberať potrebné údaje. Na ten účel sú štátne orgány, orgány verejnoprávných inštitúcií, orgány samosprávy a iné právnické osoby alebo fyzické osoby podnikatelia povinné poskytnúť Policajnému zboru nevyplnené tlačivá nimi vydávaných dokladov vrátane ďalších komponentov a zložiek potrebných na ich vyhotovenie.

(2) Krycím dokladom nesmie byť

- a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) preukaz člena vlády Slovenskej republiky,
- c) služobný preukaz sudcu,

- d) služobný preukaz prokurátora,
- e) diplomatický pas.

(3) Krycie doklady vydáva Policajný zbor na základe rozhodnutia ministra alebo ním poverenej osoby. Tieto doklady vyhotovuje Policajný zbor na základe žiadosti aj iným štátnym orgánom, ktorým ich použitie umožňujú osobitné zákony.^{18d)}

(4) Policajný zbor vedie evidenciu krycích dokladov.

§ 41

Osoby konajúce v prospech Policajného zboru

(1) Osobou konajúcou v prospech Policajného zboru sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá dobrovoľne, utajovaným spôsobom poskytuje informácie a služby Policajnému zboru pri odhaľovaní trestnej činnosti.

(2) Policajný zbor môže viesť evidenciu osôb konajúcich v jeho prospech len počas plnenia jednotlivých úloh.

§ 41a

Predstieraný prevod vecí

Predstieraným prevodom vecí sa na účely tohto zákona rozumie predstieranie kúpy, predaja alebo iného spôsobu prevodu vecí, na ktorej držanie sa vyžaduje osobitné povolenie alebo ktorej držanie je zakázané.

Štvrtý oddiel

Cela policajného zaistenia

§ 42

(1) Policajt je oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia (ďalej len „cela“) zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru.

(2) Policajt je ďalej oprávnený umiestniť do cely aj osobu, ak

- a) je zadržaná,
- b) je zatknutá na základe príkazu na zatknutie, medzinárodného zatýkacieho rozkazu alebo európskeho zatýkacieho rozkazu,
- c) je prevzatá policajtom na vykonanie procesných úkonov z väzby, z výkonu trestu odňatia slobody alebo
- d) má byť dodaná do väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody.

§ 43

(1) Pred umiestnením osoby do cely odoberie policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, tejto osobe vecí, ktorými by mohla ohroziť vlastný život alebo zdravie alebo život a zdravie inej osoby.

(2) Policajt napíše zoznam odobratých vecí, ktorý podpíše spolu s osobou umiestňovanou do cely. Pri prepustení osoby z cely jej odobraté veci vráti. Vrátenie vecí potvrdí osoba svojím podpisom.

§ 44

(1) Do cely sa vždy umiestňujú oddelene osoby

- a) rôzneho pohlavia,
- b) mladšie ako 18 rokov a dospelé,
- c) zadržané alebo zatknuté na základe príkazu na zatknutie, u ktorých možno predpokladať, že sa proti nim bude viesť spoločné trestné konanie alebo ich trestné činy spolu súvisia.

(2) Do cely nemožno umiestniť osobu, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, omamných látok, psychotropných látok alebo liekov.

(3) Ak policajt zistí, že osoba, ktorá má byť umiestnená do cely, je zranená, alebo osoba upozorní na svoju závažnú chorobu alebo zranenie, policajt zariadi jej lekárske ošetrenie a vyžiada vyjadrenie lekára, či môže byť umiestnená v cele.

§ 45

(1) Cela musí byť hygienicky nezávadná a zodpovedať účelu zaistenia osoby.

(2) Cela môže byť vybavená prostriedkami zvukovej a obrazovej techniky na zabezpečenie spojenia s policajtom, ktorý vykonáva ochranu cely.

(3) V cele nesmú byť také predmety, ktoré by mohli byť zneužitú na ohrozenia života a zdravia umiestnenej osoby alebo policajta.

§ 46

Ak osoba, ktorá má byť umiestnená do cely, nemá dostatočný odev alebo jej odev je hygienicky závadný, požičia jej odev útvar Policajného zboru, pri ktorom je cela zriadená.

§ 48

(1) Ak osoba umiestnená v cele ochorie, ublíži si na zdraví alebo sa pokúsi o samovraždu, urobí policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, potrebné opatrenia smerujúce k ochrane jej zdravia a života; poskytne jej najmä prvú pomoc a privolá lekára.

(2) O skutočnostiach uvedených v odseku 1, ako aj o prípade úmrtia osoby umiestnenej v cele policajt bez meškania vyrozumie veliteľa útvaru Policajného zboru, pri ktorom je cela zriadená. Veliteľ útvaru Policajného zboru o týchto prípadoch neodkladne vyrozumie lekára, príslušného prokurátora a o úmrtí vyrozumie niektorú z blízkych osôb⁸⁾ zomrelého.

§ 49

(1) Osoba umiestnená v cele môže podávať návrhy, podnety a sťažnosti. Písomné návrhy, podnety a sťažnosti sa odovzdávajú veliteľovi útvaru Policajného zboru na ďalšie riešenie. Ústne podané návrhy, podnety a sťažnosti policajt, ktorý vykonáva ochranu cely, spíše a odovzdá ich tomuto veliteľovi na ďalšie riešenie.

(2) Dozor prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti pri umiestňovaní a pobyte osôb v cele sa riadi osobitnými predpismi.¹⁹⁾

Piaty oddiel
Použitie donucovacích prostriedkov policajtom

§ 50
Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku,
- c) putá,
- d) spútavací opasok,
- e) spútavacie popruhy,
- f) služobný pes,
- g) vytláčanie motorovými vozidlami a vytláčanie koňmi,
- h) technické prostriedky na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku,
- i) zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie dopravného prostriedku,
- j) špeciálna vodná striekačka,
- k) zásahová výbuška,
- l) úder strelnou zbraňou,
- m) hrozba zbraňou,
- n) varovný výstrel do vzduchu,
- o) použitie špeciálneho streliva,
- p) použitie lietadla,
- r) zbraň.

(2) Prostriedkami na prekonanie odporu a odvrátenie útoku sú obušky, obranné tyče, obranné štíty, slzotvorné prostriedky a elektrické paralyzátory.

(3) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(4) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov policajt použije, rozhoduje podľa konkrétnej situácie tak, aby dosiahol účel sledovaný služobným zákrokom a použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprimerané nebezpečnosti útoku.

§ 51

Použitie hmatov, chvatov, úderov, kopov sebaobrany a prostriedkov na prekonanie odporu a odvrátenie útoku

(1) Policajt je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany a prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,

- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal alebo dodal do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty je policajt oprávnený použiť, aby predviedol, zaistil, zatkol alebo zadržal osobu, ktorá kladie pasívny odpor alebo ktorá kladie odpor pri snímaní identifikačných znakov podľa § 20a.

§ 52

Použitie pút a spútavacieho opasku

(1) Policajt je oprávnený použiť putá

- a) na spútanie predvádzanej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody a kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo policajta, alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných, zaistených, zadržaných alebo zatknutých osôb za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných zákrokov alebo procesných úkonov s predvedenými, zaistenými, zadržanými, zatknutými osobami alebo s osobami, ktoré sú vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útek,
- d) pri vykonávaní policajných prevozov cudzincov cez územie Slovenskej republiky na štátnu hranicu susedného štátu.

(2) Osoba uvedená v odseku 1 môže byť, ak to okolnosti vyžadujú, pripútaná aj k vhodnému predmetu, avšak iba na čas, pokiaľ trvajú dôvody uvedené v odseku 1.

(3) Policajt je oprávnený použiť spúťavací opasok na účely uvedené v odsekoch 1 a 2, ak je podozrenie, že použitie pút môže byť neúčinné.

§ 52a

Použitie spúťavacích popruhov

(1) Policajt je oprávnený použiť spúťavacie popruhy, ak osoba umiestnená v cele neovláda svoje konanie.

(2) Po celý čas použitia spúťavacích popruhov musí byť osoba umiestnená v cele pod kontrolou policajta, ktorý musí dbať, aby nedošlo k narušeniu krvného obehu spúťanej osoby.

§ 53

Použitie služobného psa

(1) Policajt je oprávnený použiť služobného psa

- a) aby zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,

- c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) na prenasledovanie osoby na úteku, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- e) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody, opustiť úkryt,
- f) na stráženie predvedenej, zaistenej, zdržanej, zatknutej osoby alebo osoby, ktorá má byť dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- g) na prenasledovanie osoby, ktorá sa v blízkosti štátnej hranice na výzvu nezastaví, snaží sa uniknúť a nemôže byť iným spôsobom zadržaná,
- h) na zaistenie svojej bezpečnosti alebo bezpečnosti inej osoby pri policajných prevozoch cudzincov cez územie Slovenskej republiky na štátnu hranicu susedného štátu.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby alebo charakter služobného zákroku vyžaduje, môže použiť služobného psa bez náhubku.

§ 54

Vytlačanie motorovými vozidlami a vytlačanie koňmi

Policajti môžu účastníkov zhromaždenia,²⁰⁾ športových²¹⁾ a verejných kultúrnych podujatí²²⁾ (ďalej len „podujatie“) vytlačať motorovými vozidlami alebo koňmi, ak

- a) dochádza k narušovaniu pokojného priebehu podujatia a zvolávateľovi, organizátorovi alebo usporiadateľovi sa nepodarilo zabezpečiť nápravu,
- b) sa účastníci po skončení podujatia pokojne nerozídu,
- c) účastníci podujatia páchajú trestné činy a nápravu nemožno zaistiť iným spôsobom, najmä zákrokom proti jednotlivým páchatelom.

§ 55

Použitie technických prostriedkov na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku

Policajt je oprávnený použiť technické prostriedky na zabránenie odjazdu dopravného prostriedku v prípade, ak

- a) dopravný prostriedok stojí na mieste, kde je to zakázané,²³⁾ a vodič sa v blízkosti nezdržuje,
- b) sa vodič dopravného prostriedku aj po opakovanej výzve odmieta podrobiť služobným zákrokom vykonávaným policajtom a z jeho konania je zrejmé, že chce s dopravným prostriedkom z miesta odísť,
- c) ide o dopravný prostriedok, o ktorom sa zistilo, že je odcudzený,
- d) je dôvodné podozrenie, že dopravný prostriedok sa môže použiť na odvoz páchatela trestného činu,
- e) je to potrebné na plnenie úloh súvisiacich s výkonom kontroly úhrady mýta podľa osobitného predpisu.^{23a)}

§ 56

Použitie zastavovacieho pásu alebo iných prostriedkov na násilné zastavenie dopravného prostriedku

(1) Policajt je oprávnený použiť zastavovací pás alebo iné prostriedky na násilné zastavenie dopravného prostriedku, ktorého vodič po opakovanej výzve alebo na znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví a ak je

- a) bezohľadnou jazdou vážne ohrozený život, zdravie alebo majetok,
- b) dôvodné podozrenie, že sa v dopravnom prostriedku prepravujú páchatelia úmyselných trestných činov, hľadané osoby, zbrane, strelivo, výbušniny, omamné a psychotropné látky a jedy, veci pochádzajúce z trestnej činnosti alebo súvisiace s trestnou činnosťou,
- c) zrejmé, že sa pokúsi o násilné vniknutie do strážených objektov lebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) dôvodné podozrenie, že sa pokúsi o násilný prechod štátnej hranice.

(2) Iným prostriedkom podľa odseku 1 sa rozumie najmä služobné vozidlo, povoz alebo stavebné mechanizmy.

§ 57

Použitie špeciálnej vodnej striekačky

Špeciálnu vodnú striekačku môžu policajti použiť na rozptýlenie účastníkov podujatia za podmienok uvedených v § 54.

§ 58

Použitie zásahovej výbušky

Policajt je oprávnený použiť zásahovú výbušku proti nebezpečnému páchatelovi v uzavretom priestore, ktorý sa na výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt.

§ 59

Použitie úderu strelnou zbraňou

Policajt je oprávnený použiť úder strelnou zbraňou v nutnej obrane,²⁵⁾ spravidla pri zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať iným spôsobom.

§ 60

Použitie hrozby zbraňou a varovného výstrelu do vzduchu

Policajt je oprávnený použiť hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude nasledovať,
- b) predviedol, zaistil, zatkol, zadržal, dodal do väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- c) zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do strážených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- e) zabránil úteku prenasledovanej alebo stráženej osoby, ak má byť zaistená, zadržaná, zatknutá alebo dodaná do väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody,
- f) zabránil násilnému prekročeniu štátnej hranice.

§ 61

Použitie zbrane

(1) Policajt je oprávnený použiť zbraň iba

- a) v nutnej obrane²⁵⁾ a krajnej núdzi,²⁶⁾
- b) ak sa nebezpečný páchatel, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha

opustiť úkryt,

- c) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku,
- d) aby zamedzil útek nebezpečného páchatela, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,
- e) ak osoba, proti ktorej sa použila hrozba zbraňou alebo varovný výstrel do vzduchu, neuposlúchne výzvu policajta smerujúcu na zaistenie bezpečnosti inej alebo jeho vlastnej osoby,
- f) ak nemožno inak zadržať dopravný prostriedok, ktorého vodič bezohľadnou jazdou vážne ohrozuje život a zdravie osôb a na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví,
- g) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- h) aby zneškodnil zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb,
- i) aby v bezprostrednom priestore štátnej hranice prinútil zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov²⁴⁾ nezastaví.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 a § 50 ods. 1 písm. r) sa rozumie strelná a bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť tiež varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu do vzduchu môže policajt upustiť len v prípade, keď je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby alebo vec neznesie odklad.

(4) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb a aby čo najviac šetril život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

§ 61a

Použitie špeciálneho streliva

(1) Policajt je oprávnený použiť špeciálne strelivo pri služobných zákrokoch pod jednotným velením podľa § 66 a pri služobných zákrokoch pod priamym velením podľa § 68.

(2) Špeciálnym strelivom sa na účely tohto zákona rozumie strelivo s gumovým projektilom, strelivo s projektilom naplneným značkovacím farbivom, strelivo s projektilom naplneným slzotvornou látkou.

(3) Policajt je pri služobných zákrokoch podľa odseku 1 oprávnený použiť

a) gumové projektily

- 1. v nutnej obrane²⁵⁾ alebo v krajnej núdzi,²⁶⁾ ak nie sú podmienky na použitie zbrane, na zaistenie bezpečnosti inej osoby alebo vlastnej osoby, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku,
- 2. ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu služobného zákroku,

b) projektily naplnené značkovacím farbivom na označenie iniciátorov útoku alebo iného protiprávneho konania,

c) projektily naplnené slzotvornou látkou na rozptýlenie účastníkov podujatí za podmienok uvedených v § 54, ak sa páchatel, proti ktorému zákrok smeruje, na výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt, alebo ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu služobného zákroku.

(4) Pri použití špeciálneho streliva je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť a najmä na to,

aby nebol ohrozený život osôb a aby čo najviac šetril zdravie osôb, proti ktorým zákrok smeruje, a zdravie nezúčastnených osôb.

§ 61b **Použitie lietadiel**

(1) Policajný zbor je oprávnený použiť lietadlo pri služobnej činnosti a služobných zákrokoch proti páchatelom obzvlášť závažných trestných činov na

- a) vykonávanie služobného zákroku,
- b) využívanie špeciálnych palubných zariadení počas vykonávania služobnej činnosti, pri ktorej je Policajný zbor oprávnený používať prostriedky operatívno-pátracej činnosti,
- c) vykonávanie leteckej činnosti špeciálnych zásahových jednotiek,
- d) zastavovanie dopravného prostriedku,
- e) vrhanie prostriedkov na obmedzenie alebo zabránenie páchaniu trestných činov.

(2) Policajný zbor je oprávnený použiť lietadlo aj na špecializovaný výcvik činností uvedených v odseku 1 písm. a) až e).

§ 62 **Špeciálne donucovacie prostriedky, špeciálne zbrane a ich použitie**

(1) Špeciálne donucovacie prostriedky a špeciálne zbrane sú:

- a) dočasne zneschopňujúce prostriedky,
- b) špeciálne vrhacie a úderné prostriedky, ak nemajú povahu zbrane,
- c) mechanické strelné zbrane,
- d) strelná zbraň s tlmičom zvuku,
- e) strelná zbraň so zariadením na osvetľovanie cieľa,
- f) špeciálne upravené strelné zbrane,
- g) špeciálne výbušné predmety a špeciálne nálože.

(2) Na použitie špeciálnych donucovacích prostriedkov a špeciálnych zbraní sa primerane vzťahujú ustanovenia § 50 ods. 3 a 4, § 51, § 59 až 61 a § 63 až 65.

Šiesty oddiel **Povinnosti policajta po použití donucovacích prostriedkov**

§ 63

Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť jej lekárske ošetrenie.

§ 64

(1) Policajt je povinný neodkladne hlásiť svojmu nadriadenému každý služobný zákrok, pri ktorom použil donucovacie prostriedky.

(2) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku zistenia napíše úradný záznam.

(3) Ak policajt použije donucovacie prostriedky mimo miesta svojho služobného pôsobiska, ohlási ich použitie na najbližší útvar Policajného zboru. Na ďalší postup sa primerane vzťahuje odsek 2.

§ 65

Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je policajt oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty, chvaty a putá. Ostatné donucovacie prostriedky je policajt oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo policajta alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 66

Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov pod jednotným velením

(1) Ak zakročujú policajti pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky alebo jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(2) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 1, alebo na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 63 a 64 ods. 1 a 2.

Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov policajtom v službe osobitného určenia

§ 67

(1) Policajt v službe osobitného určenia vykonáva služobné zákroky proti

- a) teroristom,
- b) únoscom osôb a dopravných prostriedkov,
- c) nebezpečným páchatelom organizovanej trestnej činnosti a páchatelom úmyselných obzvlášť závažných trestných činov.¹⁸⁾

(2) Policajta v službe osobitného určenia možno nasadiť aj na záchranné akcie, najmä pri živelných pohromách a katastrofách, veľkých dopravných nehodách a priemyselných haváriách.

(3) O nasadení policajtov v službe osobitného určenia rozhoduje prezident Policajného zboru.

§ 68

(1) Služobné zákroky policajtov v službe osobitného určenia sa vykonávajú pod priamym velením veliteľa zákroku.

(2) O použití donucovacích prostriedkov, špeciálnych donucovacích prostriedkov alebo špeciálnych zbraní pri služobných zákrokoch rozhoduje veliteľ zákroku. Rozhodnutia veliteľa zákroku musia byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(3) Na veliteľa zákroku, ktorý rozhodol podľa odseku 2, a na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 63 a 64 ods. 1 a 2.

(4) Ak je to nutné v záujme osobnej bezpečnosti policajtov v službe osobitného určenia a osôb im blízkych,⁸⁾ sú oprávnení použiť pri služobnom zákroku ochranné kukly. O použití ochranných kukiel rozhoduje veliteľ zákroku.

§ 68a

Osobitné prípady použitia ochrannej kukly policajtom

Ak je to nutné v záujme osobnej bezpečnosti policajta a osoby jemu blízkej, policajt je oprávnený použiť pri služobnom zákroku proti osobe podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu alebo pri služobnom zákroku proti nebezpečnému páchatelovi ochrannú kuklu. Pri takomto zákroku musí mať na viditeľnom mieste umiestnený nápis „POLÍCIA“ a identifikačné číslo zakročujúceho policajta. O použití ochrannej kukly rozhoduje riaditeľ útvaru.

ŠTVRTÁ HLAVA

SPRACÚVANIE INFORMÁCIÍ POLICAJNÝM ZBOROM

§ 69

(1) Policajný zbor spracúva podľa tohto zákona a osobitného zákona^{11bc)} informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v rozsahu nevyhnutnom na ich plnenie.

(2) Policajný zbor je oprávnený, ak je to potrebné na plnenie jeho úloh, vyhotovovať zvukové, obrazové alebo iné záznamy z miest verejne prístupných a zvukové, obrazové alebo iné záznamy o priebehu služobnej činnosti alebo služobného zákroku.

(3) Ak sú na vyhotovovanie záznamov podľa odseku 2 zriadené automatické technické systémy, je Policajný zbor povinný vhodným spôsobom uverejniť informáciu o zriadení takých systémov.

(4) Informácie a osobné údaje, ktoré vedie Policajný zbor podľa odseku 1, ako aj zvukové, obrazové alebo iné záznamy z miest verejne prístupných, ktoré vedie Policajný zbor podľa odseku 2, sa poskytujú prokuratúre, súdom, Slovenskej informačnej službe, Vojenskému spravodajstvu, Vojenskej polícii, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polícii, Colnému riaditeľstvu Slovenskej republiky a obecnej polícii a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu;^{27b)} ďalším právnickým osobám a fyzickým osobám, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh podľa osobitného zákona, a do zahraničia podľa § 69e ods. 5.

(5) Nepravdivé osobné údaje nemožno poskytovať; neoverené osobné údaje sa musia pri poskytovaní takto označiť a musí sa uviesť miera ich spoľahlivosti. Ak dôjde k poskytnutiu nepravdivých alebo nesprávnych osobných údajov, je Policajný zbor povinný bez zbytočného odkladu informovať všetkých príjemcov údajov, ktorým sa také osobné údaje poskytli.

(6) Informácie a osobné údaje podľa odseku 4 nie sú verejne prístupné a osoby uvedené v odseku 4 ich môžu poskytnúť tretím osobám len s predchádzajúcim súhlasom Policajného zboru.

(7) Ak Policajný zbor preverovaním alebo v priebehu spracúvania osobných údajov zistí, že osobné údaje nie sú potrebné na plnenie úloh Policajného zboru, bezodkladne takéto osobné údaje zlikviduje.

(8) Policajný zbor najmenej raz za tri roky preveruje, či sú spracúvané osobné údaje naďalej potrebné na plnenie úloh Policajného zboru.

§ 69a**Spracúvanie osobných údajov pri plnení úloh Policajného zboru na účely trestného konania**

(1) Pri predchádzaní a odhaľovaní trestnej činnosti, zisťovaní páchatelov trestných činov a vyšetrovaní trestných činov (ďalej len „plnenie úloh Policajného zboru na účely trestného konania“) je Policajný zbor pri získavaní a spracúvaní osobných údajov povinný

- a) písomne určiť účel, na ktorý sa majú osobné údaje spracúvať,
- b) zhromažďovať osobné údaje zodpovedajúce len určenému účelu a v rozsahu nevyhnutnom na určený účel,
- c) uchovávať osobné údaje len na čas, ktorý je nevyhnutný na účely ich spracúvania,
- d) spracúvať osobné údaje získané na tieto účely oddelene od osobných údajov spracúvaných pri plnení iných úloh Policajného zboru.

(2) Policajný zbor je pri spracúvaní osobných údajov pri plnení úloh Policajného zboru na účely trestného konania oprávnený v rozsahu potrebnom na plnenie úloh Policajného zboru v súvislosti s trestným konaním

- a) zlučovať osobné údaje, ktoré sa získali na rozdielne účely,
- b) spracúvať nepravdivé osobné údaje; tieto osobné údaje sa musia takto označiť.

(3) Policajný zbor je oprávnený pri spracúvaní osobných údajov pri plnení úloh Policajného zboru v súvislosti s trestným konaním spracúvať osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženskú vieru alebo svetonázor, členstvo v politických stranách alebo politických hnutiach, členstvo v odborových organizáciách a údaje týkajúce sa zdravia alebo pohlavného života (ďalej len „osobitné kategórie osobných údajov“), ak je to vzhľadom na povahu trestného činu nevyhnutné. Policajný zbor je oprávnený spracúvať osobitné kategórie osobných údajov aj o osobách určitej komunity, ktoré spáchali trestný čin, ak sa hromadne vyskytujú trestné činy páchané osobami tejto komunity.

(4) Policajný zbor je oprávnený spracúvať osobné údaje pri plnení úloh Policajného zboru na účely trestného konania i bez súhlasu osoby, ktorej sa týkajú, pričom je povinný dbať na ochranu jej súkromia. Ak nie je predpoklad ohrozenia plnenia úloh Policajného zboru na účely trestného konania, Policajný zbor zlikviduje osobné údaje; ak také osobné údaje neboli zlikvidované, Policajný zbor dotknutej osobe oznámi, že sa o nej vedú osobné údaje.

(5) Policajný zbor nezlikviduje osobné údaje, ktoré sa uchovávajú v spisovom materiáli a nespracúvajú sa automatizovane.

(6) Policajný zbor spracúva podľa odsekov 1 až 5 aj osobné údaje získavané pri predchádzaní, odhaľovaní a zisťovaní páchatela inak trestného činu,^{27d)} ktorého sa dopustila osoba trestne nezodpovedná pre nedostatok veku alebo pre nepričetnosť.

§ 69b**Spracúvanie osobných údajov pri pátraní po osobách**

(1) Pri pátraní po osobách je Policajný zbor oprávnený

- a) zlučovať v potrebnom rozsahu osobné údaje, ktoré sa získali na rozdielne účely,
- b) spracúvať osobitné kategórie osobných údajov^{27c)} takých osôb, ak je to nevyhnutné na ich vypátranie.

(2) Po vypátraní nezvestnej osoby alebo hľadanej osoby Policajný zbor bez zbytočného odkladu

zlikviduje osobné údaje takej osoby. Likvidácia osobných údajov sa nemusí vykonať, ak

- a) osoba bola nezvestná alebo sa hľadala opakovane,
- b) možno dôvodne predpokladať, že osoba bude opäť nezvestná alebo hľadaná,
- c) osobné údaje o osobe sa spracúvajú pri plnení úloh Policajného zboru v súvislosti s trestným konaním.

§ 69c

Informovanie o osobných údajoch a oprava nepravdivých alebo nepresných osobných údajov

(1) Každý má právo písomne požiadať Policajný zbor o poskytnutie informácie, aké osobné údaje Policajný zbor spracúva o jeho osobe. Policajný zbor je povinný bezplatne žiadateľovi odpovedať do 30 dní od doručenia písomnej žiadosti.

(2) Policajný zbor na základe písomnej žiadosti bezplatne a bezodkladne zlikviduje alebo opraví nepravdivé osobné údaje vzťahujúce sa na osobu žiadateľa.

(3) Policajný zbor alebo ministerstvo v prípade zistenia nepravdivých údajov oznámi žiadateľovi, že ich zlikvidoval; v prípade zistenia nepresných údajov žiadateľovi oznámi, že ich opravil, a v ostatných prípadoch oznámi, že jeho žiadosť sa preverila.

(4) Na konanie podľa odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.¹⁰⁾

§ 69d

Poskytovanie osobných údajov

(1) Policajný zbor poskytuje osobné údaje iným orgánom alebo osobám, ak

- a) to ustanovuje zákon,
- b) je to na prospech osoby, o ktorej sa vedú osobné údaje, a ak táto osoba dala na poskytnutie súhlas,
- c) je poskytnutie osobných údajov nevyhnutné na odstránenie bezprostredného závažného ohrozenia bezpečnosti osôb alebo verejného poriadku, alebo
- d) to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Policajný zbor poskytne podľa odseku 1 písm. a), b) a d) osobné údaje na základe písomnej žiadosti, ktorá musí obsahovať účel, na aký sa majú osobné údaje poskytnúť. Osobné údaje podľa odseku 1 písm. c) môže Policajný zbor poskytnúť iným orgánom alebo osobám aj bez predchádzajúcej písomnej žiadosti; orgán alebo osoba, ktorej sa údaje poskytnú, je povinná do troch dní po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu písomnej žiadosti, predložiť písomnú žiadosť Policajnému zboru.

(3) K poskytovaným osobným údajom musia byť pripojené informácie o právoplatných rozhodnutiach orgánov činných v trestnom konaní, ak s týmito údajmi súvisia.

(4) Prijemca údajov podľa odsekov 1 až 3 je oprávnený spracúvať osobné údaje na iný účel, než na aký sa poskytnú, len s predchádzajúcim súhlasom Policajného zboru.

(5) Do zahraničia možno poskytovať osobné údaje i bez písomnej žiadosti, ak tak ustanoví medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 69e**Zverejňovanie osobných údajov**

Policajný zbor je oprávnený zverejňovať osobné údaje v rozsahu nevyhnutnom na plnenie úloh Policajného zboru na účely trestného konania alebo pri pátraní po osobách.

§ 69f**Registrácia informačných systémov Policajného zboru**

Informačné systémy prevádzkované podľa § 69a a 69b nepodliehajú registrácii podľa osobitného zákona.^{11bc)}

PIATA HLAVA**POVOLÁVANIE VOJAKOV NA PLNENIE ÚLOH POLICAJNÉHO ZBORU****§ 70**

(1) Ak sily a prostriedky Policajného zboru nebudú postačovať na zabezpečenie ochrany štátnej hranice, stráženého objektu alebo verejného poriadku, môže vláda na nevyhnutný čas vyčleniť na tieto účely profesionálnych vojakov, vojakov povinnej vojenskej služby a príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „vojaci v činnnej službe“).

(2) Na vojakov v činnnej službe povolaných podľa odseku 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 8 až 14, § 17 až 20, § 22, § 23, § 26 až 28, § 34, § 50 až 61b, § 63 až 66 a § 80 tohto zákona. Podrobnosti ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 71

Vojaci v činnnej službe povolaní podľa § 70 ods. 1 preukazujú príslušnosť na plnenie úloh Policajného zboru svojou vojenskou rovnošatou a vonkajším označením „POLÍCIA“.

ŠIESTA HLAVA**VZŤAHY POLICAJNÉHO ZBORU K ŠTÁTNYM ORGÁNOM, OBCIAM, PRÁVNICKÝM OSOBÁM A FYZICKÝM OSOBÁM A K ZAHRANIČIU****§ 72**

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary Policajného zboru so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary Policajného zboru sú povinné v rozsahu tohto zákona pomoc poskytnúť.

§ 72a

(1) Minister financií Slovenskej republiky a guvernér Národnej banky Slovenska (ďalej len „guvernér“) môžu požiadať ministra o to, aby služba finančnej polície plnila úlohy, ktoré súvisia s odhaľovaním daňových únikov a nezákonných finančných operácií alebo s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, ak tieto úlohy nemôže Ministerstvo financií Slovenskej republiky alebo Národná banka Slovenska zabezpečiť vlastnými silami a prostriedkami; to neplatí, ak ide o daňové úniky a nezákonné finančné operácie alebo o legalizáciu príjmov z trestnej činnosti, ktoré majú súvislosť s porušovaním colných predpisov.

(2) Na plnenie úloh podľa odseku 1 poskytne minister financií Slovenskej republiky alebo guvernér službe finančnej polície nevyhnutné informácie.

(3) Služba finančnej polície poskytne ministrovi financií Slovenskej republiky alebo guvernérovi

informácie, ktoré získa pri plnení úloh podľa odseku 1 alebo pri ostatnej služobnej činnosti, ak sú potrebné pre činnosť Ministerstva financií Slovenskej republiky alebo Národnej banky Slovenska.

§ 73

(1) Útvary Policajného zboru poskytujú ochranu osobám povereným výkonom rozhodnutia súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu obce v prípadoch, ak tieto osoby z dôvodu ohrozenia života alebo zdravia nemôžu výkon rozhodnutia uskutočniť a ak o poskytnutie tejto ochrany písomne požiadal príslušný orgán, správca konkurznej podstaty, predbežný správca alebo súdny exekútor.⁴⁾

(2) O poskytnutie ochrany podľa odseku 1 možno požiadať len vtedy, ak

- a) výkon rozhodnutia bol zmarený alebo
- b) z konania alebo charakteru osoby povinného vyplýva odôvodnený záver, že môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia osoby poverenej výkonom rozhodnutia.

§ 74

(1) Ak nie je obec schopná zabezpečiť verejný poriadok v obci vlastnými silami a prostriedkami, môže požiadať o pomoc útvar Policajného zboru. Útvar Policajného zboru je povinný v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

(2) Policajný zbor a obecná polícia vo veciach verejného poriadku a v obecných veciach verejného poriadku²⁸⁾ spolupracujú.

§ 75

(1) Ak vznikne bezprostredné nebezpečenstvo porušenia verejného poriadku, ktoré nemôže byť odstránené silami a prostriedkami príslušných orgánov, Policajný zbor je povinný zúčastniť sa na odvrátení tohto nebezpečenstva. Činnosť Policajného zboru sa v takomto prípade obmedzí na vykonanie nevyhnutných opatrení.

(2) Ak nevyhnutné opatrenia podľa odseku 1 boli vykonané bez vedomia príslušného orgánu, Policajný zbor je povinný okamžite vyrozumieť tento orgán o vykonaných nevyhnutných opatreniach.

§ 76

(1) Útvary Policajného zboru sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od štátnych orgánov, obcí, právnických a fyzických osôb podklady a informácie.

(2) Štátne orgány, obce, právnické a fyzické osoby sú povinné požadované podklady a informácie neodkladne poskytnúť, ak im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(3) Policajný zbor môže takto získané podklady a informácie použiť len na plnenie svojich úloh a je povinný chrániť ich pred vyzradením.

(4) Útvary Policajného zboru upozorňujú štátne orgány, obce, právnické a fyzické osoby na skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo porušeniu verejného poriadku.

§ 76a

(1) Policajný zbor je v rozsahu potrebnom na plnenie svojich úloh oprávnený žiadať poskytovanie informácií a osobných údajov od prevádzkovateľa, ktorý spracúva osobné údaje, a od

sprostredkovateľa, ktorý spracúva osobné údaje,^{11ba)} a to na jeho náklady; tento je povinný písomnej žiadosti Policajného zboru bez zbytočného odkladu vyhovieť, ak mu v tom nebránia dôvody ustanovené osobitnými predpismi.

(2) Prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ informačného systému užívateľov verejnej telefónnej služby,^{28c)} informačného systému občianskych preukazov,^{28d)} informačného systému cestovných dokladov,^{28e)} informačného systému obyvateľov^{28f)} a informačného systému dopravných evidencií^{28g)} je povinný Policajnému zboru na plnenie jeho úloh umožniť diaľkový, nepretržitý a priamy prístup k informáciám a osobným údajom z príslušného informačného systému.

(3) Policajný zbor je pri odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti oprávnený žiadať v rozsahu potrebnom na plnenie konkrétnej úlohy Policajného zboru a na čas nevyhnutný na splnenie tejto úlohy od právnických osôb a fyzických osôb, ktoré poskytujú elektronické komunikačné siete a elektronické komunikačné služby,^{28h)} údaje súvisiace s poskytovaním elektronickej komunikačnej služby²⁸ⁱ⁾ spôsobom umožňujúcim diaľkový, nepretržitý a priamy prístup. Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré poskytujú elektronické komunikácie, sú povinné písomnej žiadosti Policajného zboru bez zbytočného odkladu vyhovieť.

(4) Policajný zbor je oprávnený využívať informácie a osobné údaje podľa odsekov 1 až 3 len v nevyhnutnej miere na služobné účely spôsobom, ktorý uchováva identifikačné údaje o útvere Policajného zboru alebo o policajtovi, ktorý o výdaj informácií žiadal, a o účele, na ktorý sa výdaj informácií žiadal, najmenej na päť rokov. O skutočnostiach podľa prvej vety je prevádzkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje, a sprostredkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje,^{11ba)} povinný zachovávať mlčanlivosť.

(5) Prevádzkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje, a sprostredkovateľ, ktorý spracúva osobné údaje,^{11ba)} spracúvané na základe osobitného zákona je povinný poskytnúť Policajnému zboru na účely zaistenia ochrany osoby, o ktorej možno dôvodne predpokladať, že je ohrozený jej život alebo zdravie, informácie o oznamovaní každého poskytnutia osobného údaja.

(6) Policajný zbor poskytuje alebo zverejňuje informácie, ktoré nie sú osobnými údajmi, ak je to potrebné na plnenie úloh Policajného zboru. Na poskytovanie informácií do zahraničia sa ustanovenia § 69e vzťahujú primerane.

(7) Policajný zbor je povinný zabezpečiť ochranu informácií a osobných údajov pred ich neoprávneným zverejnením alebo poskytovaním; tým nie sú dotknuté povinnosti Policajného zboru podľa osobitných zákonov.^{28j)} Informácie a osobné údaje získané podľa odsekov 1 až 3 a 5 možno využívať len na plnenie úloh Policajného zboru.

(8) Osobnými údajmi podľa odsekov 1, 2 a 4 až 7 sú meno, priezvisko, rodné číslo, dátum a miesto narodenia a adresa pobytu. Ustanovenia osobitného zákona^{11bc)} o povinnosti informovať osobu o stave spracúvania osobných údajov sa na poskytovanie údajov podľa odsekov 1 a 2 nepoužívajú.

§ 77

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby⁸⁾ alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

§ 77a

(1) Policajný zbor spolupracuje s policiami iných štátov, s medzinárodnými policajnými organizáciami, medzinárodnými organizáciami a organizáciami pôsobiacimi na území iných štátov

najmä formou výmeny informácií, výmeny styčných dôstojníkov, prípadne inými formami.

(2) Policajný zbor môže plniť úlohy Policajného zboru aj mimo územia Slovenskej republiky, ak to vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo na základe dohody zúčastnených strán. O vysielaní policajtov na výkon štátnej služby do zahraničia rozhoduje minister.

(3) Ministerstvo môže na plnenie úloh Policajného zboru aj mimo územia Slovenskej republiky vysielat policajtov k medzinárodným policajným organizáciám, policiám iných štátov, medzinárodným mierovým misiám, medzinárodným operáciám civilného krízového manažmentu alebo po dohode s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky k zastupiteľským úradom Slovenskej republiky alebo k medzinárodným organizáciám.

§ 77b

(1) Policajt je oprávnený pôsobiť na území iného štátu

- a) podľa podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- b) na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky o účasti na mierových operáciách podľa rozhodnutia medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom alebo s ktorou má uzatvorené príslušné dohody, alebo
- c) ak je vyslaný na plnenie úloh Policajného zboru na základe rozhodnutia ministra a so súhlasom príslušného orgánu cudzieho štátu alebo na žiadosť príslušného orgánu cudzieho štátu.

(2) Pri vysielaní policajta do zahraničia podľa odseku 1 sa postupuje podľa osobitného zákona.⁷⁾

§ 77c

(1) Príslušník polície iného štátu môže podľa podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, vykonávať na území Slovenskej republiky oprávnenia a povinnosti policajta.

(2) Ak nie je uzatvorená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, a ak je to potrebné na plnenie úloh Policajného zboru, možno so súhlasom ministra alebo ním poverenej osoby a so súhlasom príslušného orgánu cudzieho štátu využiť v rozsahu ustanovenom týmto zákonom príslušníka polície iného štátu

- a) ako legalizanta a agenta,
- b) na vykonanie predstieraného prevodu vecí,
- c) na sledovanie osôb a vecí alebo
- d) na použitie informačno-technických prostriedkov a nástrahovej a zabezpečovacej techniky.

(3) Činnosť príslušníka polície iného štátu pri vykonávaní úloh podľa odseku 2 riadi policajt.

(4) Pri náhrade škody vzniknutej v súvislosti s vykonávaním úloh podľa odseku 2 sa postupuje podľa § 78 a podľa osobitného zákona.⁷⁾

SIEDMA HLAVA DOBROVOLNÝ STRÁŽCA PORIADKU

§ 77d

(1) Dobrovoľný strážca poriadku (ďalej len „strážca poriadku“) pomáha pri plnení úloh služby poriadkovej polície Policajného zboru, služby dopravnej polície Policajného zboru a služby

hraničnej polície Policajného zboru na úseku ochrany verejného poriadku, pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky a pri ochrane štátnej hranice. Strážcom poriadku môže byť osoba, ktorá dosiahla vek 21 rokov, je spôsobilá na právne úkony a požíva medzi občanmi dôveru a vážnosť.

(2) Osobu na prijatie za strážcu poriadku môže navrhnúť obec, v ktorej má osoba trvalý pobyt. Návrh na prijatie za strážcu poriadku obsahuje

- a) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu navrhovanej osoby,
- b) písomný súhlas navrhovanej osoby,
- c) výpis registra trestov navrhovanej osoby nie starší ako tri mesiace.

(3) Osobu za strážcu poriadku prijíma a schvaľuje podľa potrieb Policajného zboru riaditeľ útvaru Policajného zboru. Útvar Policajného zboru po schválení osoby za strážcu poriadku tejto vydá preukaz strážcu poriadku.

§ 77e

(1) Strážca poriadku plní úlohy okrem úloh podľa odseku 4 len v prítomnosti policajta a podľa jeho pokynov. Strážca poriadku musí byť viditeľne označený preukazom strážcu poriadku a rukávovou páskou; označenie strážcu poriadku zabezpečuje útvar Policajného zboru. Za zníženej viditeľnosti strážcu poriadku používa reflexnú vestu.

(2) Strážca poriadku má pri plnení úloh preukaz strážcu poriadku viditeľne pripnutý na ľavej prednej strane horného dielu odevu. Preukaz strážcu poriadku tvorí biely polkartón rozmerov 105 mm x 75 mm zaliaty do fólie, na ktorého prednej strane na zelenom podklade je bielymi písmenami uvedený nápis DOBROVOLNÝ STRÁŽCA PORIADKU. Pod nápisom vľavo je číslo preukazu, titul, meno a priezvisko strážcu poriadku a odtlačok okrúhlej pečiatky so štátnym znakom. Pod nápisom vpravo je fotografia rozmerov 3 cm x 3,5 cm strážcu poriadku, dátum a podpis riaditeľa útvaru Policajného zboru. Vzor preukazu je uvedený v prílohe č. 1.

(3) Rukávovú pásku tvorí pruh látky zelenej farby široký 120 mm s nápisom DOBROVOLNÝ STRÁŽCA PORIADKU v bielej reflexnej farbe a s písmenami vysokými 25 mm. Reflexná vesta je žltej reflexnej farby s nápisom „DOBROVOLNÝ STRÁŽCA PORIADKU“. Rukávová páska a reflexná vesta sú v čase, keď strážca poriadku neplní úlohy podľa odseku 1, uložené na miestne príslušnom útvare Policajného zboru. Vzor rukávovej pásky je uvedený v prílohe č. 2.

(4) Strážca poriadku je oprávnený so súhlasom útvaru Policajného zboru vykonávať na úseku ochrany verejného poriadku, bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a ochrany štátnej hranice školenia, prednášky a inštruktáže.

(5) Strážca poriadku je pri plnení úloh podľa odseku 1 oprávnený,

- a) ak ide o porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu na úseku ochrany verejného poriadku, ochrany bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a ochrany štátnej hranice, používať na odstránenie takého porušenia dohováranie a výzvu,
- b) usmerňovať účastníkov dopravy najmä pri dopravnej nehode, poškodení komunikácie a na tieto účely dávať pokyn na zastavenie vozidla.

(6) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn a usmernenie strážcu poriadku alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovenia odseku 5.

(7) Čas a miesto plnenia úloh strážcu poriadku určuje útvar Policajného zboru po dohode so strážcom poriadku.

ÔSMA HLAVA NÁHRADA ŠKODY

§ 78

(1) Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc Policajnému zboru alebo policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(2) Ak došlo k ujme na zdraví alebo k smrti poškodeného, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

- a) patrí poškodenému popri nárokoch podľa pracovnoprávných predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie,
- b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa uhradí aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Pritom sa uhradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu; ak to nie je možné alebo účelné, uhradza sa škoda v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať aj úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

(4) Štát uhradí aj škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou Policajnému zboru alebo policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené Policajným zborom alebo policajtmí v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania osoby alebo oprávneného zákroku policajta.

(6) Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

DEVIATA HLAVA SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 79

Minister môže povolať na plnenie úloh ministerstva policajtov.

§ 80

Povinnosť mlčanlivosti

(1) Policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Policajného zboru alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme právnických alebo fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Ak bola osoba poučená Policajným zborom alebo policajtom o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo plnením úloh Policajného zboru, je povinná uloženú mlčanlivosť zachovávať. Povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré musia občania uviesť pri uplatňovaní svojich práv.

(3) Od povinnosti mlčanlivosti môže oslobodiť minister alebo prezident Policajného zboru.

(4) Policajta služby ochrany určených osôb možno zbaviť povinnosti mlčanlivosti

o skutočnostiach, o ktorých sa počas výkonu služby dozvedel, len so súhlasom určenej osoby alebo osoby, ktorej sa poskytla osobná ochrana.

(5) Ustanoveniami odsekov 1 až 4 nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o ochrane utajovaných skutočností.^{18ab)}

§ 81

(1) Ak osobitný predpis neustanovuje inak, zakazuje sa fyzickým alebo právnickým osobám používať ústne vyhlásenie „Polícia“ a v písomnom styku, na rovnošatách alebo motorových vozidlách označenie „Policajný zbor“ alebo „Polícia“.

(2) To isté platí aj na používanie rovnošiat, ktoré by mohli byť zameniteľné s rovnošatou armády alebo ozbrojených zborov a na označovanie motorových vozidiel.

§ 81a

Stravovanie osoby, ktorej bola obmedzená osobná sloboda

(1) Stravovanie predvedenej osoby, zaistenej osoby alebo osoby umiestnenej v cele podľa tohto zákona, alebo zatknutej osoby, zadržanej osoby, predvedenej osoby, osoby, ktorá má byť dodaná do väzby alebo do výkonu trestu odňatia slobody, alebo odovzdanej osoby podľa osobitných predpisov^{28k)} sa zabezpečuje podľa miestnych podmienok a v príslušnom čase v súlade so zásadami správnej výživy a s prihliadnutím na vek, zdravotný stav a náboženské vyznanie takejto osoby. Prvýkrát sa strava takejto osobe poskytne, ak obmedzenie jej osobnej slobody prekročí šesť hodín. Ak obmedzenie osobnej slobody netrvá dlhšie ako šesť hodín, stravovanie sa zabezpečuje, iba ak si to vyžaduje zdravotný stav tejto osoby alebo vek takejto osoby, alebo iná vážna okolnosť, ktorá je policajtovi známa.

(2) Výdavky na stravovanie hradí osoba, ktorej bola strava poskytnutá; ak to jej aktuálne pomery nedovoľujú, výdavky na stravovanie znáša štát. Ak takáto osoba odmietne poskytnutie stravy, policajt o tom spíše úradný záznam, v ktorom uvedie aj dôvod odmietnutia stravy, a v prítomnosti iného policajta predloží úradný záznam na podpis osobe, ktorá poskytnutie stravy odmietla. Ak takáto osoba odmietne aj podpísanie úradného záznamu o odmietnutí stravy, túto skutočnosť zaznamenajú policajti v úradnom zázname a predložia ho svojmu nadriadenému.

(3) Hornú hranicu výdavkov na stravovanie vrátane použitého materiálu, ktoré znáša štát, a ďalšie podrobnosti o stravovaní vrátane spôsobu zabezpečovania stravovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 82

Prechodné ustanovenia

(1) Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore národnej bezpečnosti, Verejnej bezpečnosti alebo o príslušníkoch Zboru národnej bezpečnosti alebo Verejnej bezpečnosti, rozumie sa tým Policajný zbor alebo policajti.

(2) Ak sa v iných zákonoch alebo všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Federálnom policajnom zbore, rozumie sa tým Policajný zbor.

§ 83

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky

v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb.;

2. zákon č. 384/1990 Zb. o vymedzení pôsobnosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti v znení zákona č. 127/1992 Zb. a čl. I zákona č. 494/1992 Zb.;
3. zákon č. 333/1991 Zb. o Federálnom policajnom zbore a Zbore hradnej polície;
4. § 15 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch.

§ 83a

Zrušuje sa zákon č. 382/1997 Z. z. o pomocníkoch Policajného zboru.

§ 84

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1993.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 171/1993 Z. z. v znení zákona č. 490/2001 Z. z.**

VZOR

Preukaz strážcu poriadku

Odtlačok malej okrúhlej pečiatky so štátnym znakom

Zelený pás s bielymi písmenami

Farebná fotografia 3,0 cm x 3,5 cm

Dobrovoľný strážca poriadku je oprávnený vykonávať činnosť v rozsahu ustanovenom v zákone o Policajnom zbore. Nálezca je povinný tento preukaz odovzdať najbližšiemu policajtovi. Zneužitie preukazu sa trestá podľa zákona.

Preukaz má rozmery 105 mm x 75 mm.

Príloha č. 2
k zákonu č. 171/1993 Z. z. v znení zákona č. 490/2001 Z. z.

VZOR

Rukávová páska dobrovoľného strážcu poriadku

**DOBROVOĽNÝ
STRÁŽCA
PORIADKU**

- 1) Zákon č. 367/2000 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
 - 1a) Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.
 - 1aa) Napríklad § 34 ods. 6 a 8 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 19e ods. 1 a 3 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona č. 458/2003 Z. z., § 55j ods. 1 a 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z., § 25 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry.
 - 1b) § 13 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z.
 - 2) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
 - 2a) Zákon č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
 - 2b) § 34 a 35 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.
 - 3) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch, zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
 - 4) Napríklad Trestný zákon, Občiansky súdny poriadok, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.
 - 4a) Napríklad § 105 až 111 Trestného poriadku.
 - 5) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z., ktorým sa ustanovujú nové sídla a obvody súdov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 481/2002 Z. z.
 - 6) § 15a Trestného poriadku.
 - 7) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.
 - 7a) Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
 - 8) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
 - 8a) Napríklad § 52 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, § 90 ods. 3 a § 98 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov, § 42 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
 - 9) Napr. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch, zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
 - 10) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
 - 10a) § 742 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 509/1991 Zb.
 - 10aa) § 3 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení zákona č. 69/2000 Z. z.
 - 10ab) § 12 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z. z. v znení zákona č. 69/2000 Z. z.
 - 11) Zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.
 - 11a) § 2 Obchodného zákonníka.

- 11b) § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 11ba) § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 428/2002 Z. z. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 11bb) § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 428/2002 Z. z. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 11bc) Zákon č. 428/2002 Z. z. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 11bd) Napríklad Trestný poriadok.
- 11c) § 89 ods. 14 Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 11d) Zákon Slovenskej národnej rady č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení neskorších predpisov.
- 11e) Napríklad zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave.
- 11f) § 91 ods. 4 písm. g) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11g) Zákon č. 367/2000 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 12) § 4 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb.
- 13) § 13 vyhlášky Ministerstva vnútra č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch v znení neskorších predpisov.
- 14) § 49 a 50 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
- 15) § 11 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.
- 16) Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 41/1984 Zb. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.
- 17) Vyhláška č. 145/1956 Ú. v. o premávke na cestách v znení neskorších predpisov.
- 18) § 41 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb.
- 18a) § 88a Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 18ab) Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 18b) § 88b ods. 2 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 18c) § 101 ods. 7 Trestného poriadku.
- 18d) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe, zákon č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.
- 19) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z.
- 20) Zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve.
- 21) Zákon Slovenskej národnej rady č. 315/1992 Zb. o verejných telovýchovných, športových a turistických podujatiach.
- 22) Zákon Slovenskej národnej rady č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.
- 23) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.
- 23a) § 7 ods. 6 písm. c) zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 24) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 25) § 13 zákona č. 140/1961 Zb.

- 26) § 14 zákona č. 140/1961 Zb.
- 27a) § 3 písm. c) zákona č. 52/1998 Z. z.
- 27b) § 24 zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení zákona č. 319/1999 Z. z.
§ 28 zákona č. 335/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 27c) § 8 a 9 zákona č. 428/2002 Z. z. v znení zákona č. 602/2003 Z. z.
- 27d) § 11 a 12 Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 28) Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii.
- 28c) § 5 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách.
- 28d) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov.
- 28e) § 23 zákona č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch.
- 28f) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 369/1999 Z. z.
- 28g) § 85 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.
- 28h) § 1 zákona č. 610/2003 Z. z.
- 28i) § 5 a § 55 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 610/2003 Z. z.
- 28j) Napríklad zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 28k) Napríklad Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov.

